

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TUDOMÁNYOS ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

159

A „Közlöny” meg-
jelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztési szállítás:
piacz-sor, Dietrich-ház 277 sz. a hová a
lapot illető küldemények, u. m. dolgozatok,
hirdetések, a szerkesztőségnek szánt nyom-
tatványok példányai, s a reklamációk uta-
stáradok, Bermetellen leveleket csak ren-
des dolgozatoktól fogadunk el. Közre
nem bocsátható közleményeket nem teszünk
felre, hanem elégetjük.

A „Közlöny”-re
előfizetni minden cs. kir. postahivatal-
nál, Kolozsvárt Stein János ur központi
könyveskereskedésben, hová a posta által
küldendő pénzes levelek is ezímezendők.
Előfizetési ár postai székkel 2 ft. 40 kr.
hoz kihordással: negyed évre 2 ft. 40 kr.
félre 5 ft. egész évre 10 ft. p. p.
Hirdetések:
negyszer hasábozott sorát 4 ezüst krajczá-
ért, irodalmiakét 2 kr. közöljük.

Szíves folkérés.

Néhány olyan tiszt. előfize-
tőnk lévén, a kik lapunk meg-
indulásakor csak aláírtak, de az
előfizetési pénzeket még mind
eddig nem küldötték be, ezeket
szívesen kérjük tartozásuk mi-
előbbi befizetésére.

Kolozsvár, február 10-kén, 1857.

A „Közlöny” szer-
kesztősége.

Közlemény az erdélyi muzeum-egy- leti ajánlatok iránt.

XIII.

472.) Gróf Kemény Sámuel több ezer da-
rabból álló könyv- kézirát- és ásvány-gyűj-
teményét és urbéri kárpótlási papirok-
ban 10,000 ft. p. p.*
473.) Kunszt József kalocsai érsek ö
excia 200 „
474.) Kalocsai főkapitány egyszer
mindenkorra 20 „
475.) Makrai László úr 500 „
476.) Neje született Torma Zsófia 50 „
dr. csigát és 500 „
477.) Fiai: Makrai Aladár egyszer
mindenkorra 50 „
478.) Ifj. Makrai László egyszer
mindenkorra 50 „

* Midőn a nemes grófnak ezen ragyogó honfiai tettét,
melylyel eddigi közhasznú áldozatainak, s buzgó
honzseretetének koronáját téve fel, az edes hazának
bénultatjuk, nem mulasztatjuk el a méltóságait
legnagyobb tiszteletünket — miben velünk az egész
haza osztozik — nyilván kijelenteni. A derek gróf
egyike azoknak, kiknek fejében még 1849-ig az er-
délyi muzeumalapítás ügyes eszméje legelőbb fogam-
szott; s ő is idvezült legközelebbi vérvonára gr. Ke-
mény József gyűjtötták fel a szent szikrákat Erdély fi-
ainak lelkeiben; most is azon jeleséhez, kik a mu-
zeumalapítás nagy kérdésének megoldására kísérletet
tenni halasztathatlanul szükségesnek látták s ő felsé-
gehez kérvénnyel folyamodtak, legelőbb csatlako-
zott. Méltányos, hogy e magasztos példája az áldo-
zni kész hazaságnak a közvélemény tisztelői elismeré-
sével találkozzák. Mig ily fiai lesznek a hazának,
addig ne féljünk alaposítástól. Isten éltesse a de-
rek gróftól kis hazánk erősítésére, nemzetiességünk vé-
delmezésére, a tudomány és felvilágosodás terjesz-
tésére! Szerk.

479.) Makrai Etelka egysz. mind. 50 „
480.) Makrai Sarolta egysz. mind. 50 „
481.) Gr. Kálnoky Dénes felés számu
könyveit és ásványokat 500 „
482.) Kilyéni Székely Gergely úr feles
könyveket és 100 „
483.) Antos Ferencz úr 100 „
484.) Turi Gergely úr 100 „
485.) Horváth László úr 100 „
486.) Gyárfás Sámuel úr 100 „
487.) Bartha Lajos úr 100 „
488.) Zéthel Ferencz úr egy rendes
részevnyt 5 „
489.) Rácz Gyula úr egy dr. régi pénz
egy dr. ritkaság és 5 „
490.) Gyulai Farkas úr 5 „
491.) Rácz Antal úr 5 „
492.) Alsó Lina 5 „
493.) Enyedi István úr egyszer
mindenkorra 40 „
494.) Gergelyi Gergely egyszer
mindenkorra 10 „
495.) Váradi Sámuel egyszer
mindenkorra 10 „
496.) Bakcsi János úr egyszer
mindenkorra 10 „
497.) Bajcsi Béntám úr egyszer
mindenkorra 8 „
498.) Köles István úr egysz. mind. 4 „
499.) Lénárd Sámuel úr egyszer
mindenkorra 4 „
500.) Móza Sánd. úr egysz. mind. 50 „
501.) Vadodi Filep József úr r
részevnyt 5 „
502.) Pávai Vajna Elek úr 5 „
503.) Farkas Ádám úr 5 „
504.) Vársárhelyi Ferencz úr 5 „
505.) Zudor János úr 5 „
506.) Istvánffy Pál úr 5 „
507.) Péchy Lajos úr 5 „
508.) Apáthy Károly úr 5 „
509.) Cselri Elek úr 5 „
510.) Fejér József úr 5 „
511.) Kövesi József úr 5 „
512.) Kolozsi György úr 5 „
513.) Butyka Lajos úr 5 „
514.) Zudor Ferencz 1 képet és 5 „
515.) Zudor Károly úr 5 „
516.) Zékely István úr 5 „
517.) Tankó József úr 5 „
518.) Arányi Béla úr 5 „
519.) Deák Ferencz úr 5 „
520.) Csóka József úr 5 „
521.) Inczédi Sámuel több régi pénz
és 5 „
522.) Zudor Gyula egy dr. három fon-
tos csigát. 5 „
523.) Ifj. Zudor Elek a kolozsvári répa-

czukor-gyárhozi követelését 160 „
524.) Zudor Leontina 5 „
525.) Zudor Judith 5 „
526.) Pávai Emma k. a. 5 „
527.) Kovács Ferencz úr 5 „

(Folytatása következik.)

Adóügy.

III.

A közelebbi viszonyok következtében
nálunk az arany és ezüstpénz megszűnt
pénz lenni, s csak portékává válván, a bank
által kiadott s kiadandó bankjegyekre va-
gyunk szorulva annyira, hogy ha az agio
ma kiegyenlítődnék is és a bank jegyeit
újra ezüsttel váltaná is be, még is alig le-
hetne reményünk, hogy az ezüstpénz ná-
lunk egyhamar újra forgalomba jöjjön.
Mert annak egy nagy része a forradalom
által elpusztult, nagy részét pedig az egye-
sek, a nyomorító kényszerítve, beváltván,
országunkból kiszivárgott; ezen kívül O-
láhország és Moldova tőlünk csak is ércz-
pénzt fogad el a kereskedésben, magok pe-
dig most csak is bank-jegyet adnak viszsza
és ez kilencz év óta így folyván, annyira
megkevesítette az ezüstpénz mennyisé-
gét, hogy az nálunk jelenleg nagyon ke-
vés gazdagok ládjában létezik. Az ércz-
pénz ezen növekedő defecitját az érczbá-
nyák sem utik helyre, minán egész Erdély
ezüsbányái a 10 utolsó év alatt közép-
számítással csak is 6284 márkát adtak é-
venként, a mi, márkáját 24 p. forintbaszá-
mitva, teszen 150,816 forintot p. p. de en-
nek csak fele esvén az egyesek bányáira,
csak 75408 forint p. p. ezüstpénz jö for-
gásba. — A bank közelebbi kimutatása sze-
rén a forgásban lévő bank-jegyek mindöss-
sze 380,181,085 ftot tesznek; ezen ösz-
szeget a birodalom népessége számá-
val, mely az újabb felszámítás szerént
38,388,000 teszen, elosztván, minden e-
gyes lélekre 9 forint 54 és 1/4 kr. jön.
Ha az igazsággal egybe nem férőleg azt is
megengedjük, hogy Erdély pénzforgalom

tekintetében Austriával és Lombárdiával
párvonalba legyen téve, a mit pedig egy
ügyismerő sem fog követelni, még azon e-
setben is, Erdély lakóit 2,073,737-re
téve, csak 20,548,285 forint esik az egész-
ből hazánkra. — A kormány jóvelmei Er-
délyben 1855-ben a következők voltak:

Direct adó	4,215,800
Indirect adó	3,745,904
Sóból	2,665,500
Aranyból	463,388
Vasból	306,197
Ezüstből	75,408
Mindössze	11,372,197

kiadásai pedig a helytartói tanács fizetése,
a kerületi előjáróság, — a vidéki előjá-
róságnak — a főtörvényszéknek, — a szebe-
ni törvényszéknek, — a többi kerületi tör-
vényszékeknek, — az országos finác directio,
— a vidéki finác directio, — a vi-
déli adószedő hivatalok, — a vámszedő hi-
vatalok, — az országos főkassa, — a lotto
felügyelősége, — a pénzverő hivatal, — a
financzprocuratorság, — a bányá, erdő, só-
directio, — a bányá felügyelőség és bizto-
ság, — és a mérnöki hivatal fizetési tesz-
nek mindössze 2,076,794 forint p. p. Ehez
járul még az ut- hid- és vízi vámot, — egy
a fogyasztási adót, — a dohány egyedárusa-
got — a belyegdíjakat és más indirect adót a
só és más bányákat s a tartományi jószág-
felügyelő, a földadó-ügyetkezelő — a közt
lekedésre felügyelő hivatalok — s végtére
az orvosi hivatal fizetési, melyeket mint-
hogy még egészen rendezve nincsenek,
sőt a hol van is, oly sok változásnak van
kitéve, hogy azok fizetését meghatározni
nagyon bajos, vagy szinte lehetetlen, mint
szintén a különböző napi béreket és a hi-
vatalok folytatására szükséges épületek
esztendei bérét sem. Azonban ezen orszá-
gos költségek öszveget tegyük a legnagyobb
számítással egy millióra, s így az egész évi
költség teszen 3,076,794 p. forintot; ma-
rad tehát a bevételeiből: 9,295,403 p. frt.
A mag. kormány legutolsó kimutatása sze-
rén, a közelebbi viszonyok következtében
felszaporodott rendkívüli költségeket ide

TÁRCSA.

FEDELES PIPA.

Eredeti beszély,

Dózsa Dánieltől.

(Folytatás és vége.)

XIV.

— Kedves Marim! az éjen zajos álmod lehetett.
— Keveset aludtam, ezerféle gondolat gyötört jó anyám.
— Mit álmodál? zajos álmaid közt párszor említéd Hollósi
Kázmér nevét.
— Ah, anyám, ő halálos ellenünk s én védangyalomnak
álmodom. Képe színtelen előtttem lebeg.
— Tán láttad őt?
— Tegnap az egyházban, a mögöttem ülő kíváncsi hól-
dyek suttogásából tudtam meg, hogy ő az.
— Ne álmodozál gyermekem, az álomképek fájnak az éb-
rülés után!

XV.

Marosvásárhelyt a sokadalom napját követő napon szokott
bevásárolni az előkelőbb világ. Ezenkor a piacz egy társalgási
teremnek válik. A hölgyek teljes díszben sétálnak alá s föl, ha
szép idő van, udvarlók vásárral kedveskednek, míg nagy
rész helyet foglalva a sátrak előtt szemlélődik, gúnyol s élce-
ket farag.
Ezenkor a figyelem éberebb, mint máskor.
Eppen egy ily alkalommal, Antal napja után, Hollósi Káz-
mér nem írni, hanem nemzeti polgári dísz ruhájába öltözött,
akkora fényvel, minővel még Vásárhelyt léte alatt nem mutat-
kozott.
A gazdag arannyal hányt violaszín nadrágot, aranyozott
cipő szorítá alatt, hasonló színdezüst sinorral s vert arannyal

tündöklő atilláját nehéz boglárokkal rakott magyar öv szorítá de-
rekához, melyről nehéz arany s drága kovekkel rakott kard
lógott alá... világos megysín mente volt palnkára vetve vállára,
ezereket érő gazdag készülettel, nagy súlyu aranylánczszal, asz-
trakan s báronnyból készült kapargának vitézkötése s forgója,
mely fölött délczeg köcsagolt hajlongott a szelekek, szintoly
szép izléssel, mint gazdagon egészíté ki a szép nemzeti öltözetet.
Igy vonult át a fiatal gróf a piaczon, a szentkirályi-utca
felé, itélőmester Szentkereszti báró társaságában, s fényes hu-
szárja kíséretében.

— Hová mehet ő oly fényvel, midőn nincs a városban
királyi biztos? kit akar a fiatal gróf ily nagy megtiszteléssel illetni?
Ez volt a közös élénk kérdés, az utána figyelő minden
rangú s rendű népség közt, észrevehető megütközés mutatkozott
minden arcon, midőn a gróft a Várnoki-házhoz látak behalad-
ni a báróval.

Kázmér valóban az itélőmester által a Várnoki-háznál mu-
tatattá be magát hol illő udvariassággal fogadtattott.

Szentkereszti néhány perc múlva távozott; Kázmér ma-
ga maradt az atyafiságos család körében, melyet rövid idő alatt
annyira meg tudott nyerni, hogy az atyafiságos bizalom ottho-
nosságát teljesen érzé s érezetelté.

Sokszor hallottam Mari hugocskám kelleméről: de lel-
kemre mondom, szerfölött megvoltam lepve, midőn a mult va-
sárnap legelőbb megpillantam. Feletébb fájt, hogy egy kötele-
ségemet még eddig le nem róhattam, de egy feltétel engem arra
ösztönzött, hogy első látogatásomat addig halasztzam, míg disz-
ruhám megérkezik.

Kázmér különöz lehet, jegyzé meg Mari;
— Tagadhatlanul, vannak különözsegeim, s főként ha bi-
zonyos czél áll előttem, szeretem megválogatni az átvitel eszközeit.
E perczben az ablaktáblája figyelmet gerjesztőleg meg-
kocczant, s csak hamar egy izmos fedeles tájték pipa tűnt fel a
látókörbe, mely után látható volt Tóháti, bodor pipa füst közt.

Mari egész lényében megrázkódott...
— Nem tudja Mari, nekem ama gazembert megnevezni;
szólt Kázmér, tüzesen pattanva fel üléséből.

— Tóháti ügyvéd — halálos ellenem...
— Jól tudom, éppen arra kelle Mari felvilágosítanom;
hogy Véteszi nekem haldokolva mindent kivallott, a mi nemte-

lenséget e jellemnélküli ember kegyed ellen elkövetett. Minden-
estre számolni fogok vele...

— Ah, Kázmérnak is botrányokat kellend érzenie, hogy
üldözöbe vett házukhoz belépett...

— En ismerem Mari erényét, melyről még a rágalom is
kimélettel szól, részletesen tudom a celszövények indokait, s
képesnek is érzem magam megtörni a hydra fejét, mely egy ne-
mes hölgy nyugalmát ostromolja. Mari! Minden tévovásás nélkül
kijelentem, hogy kegyedet az első megpillantás óta szenvedélye-
sen szeretem...

— Ah, sikolta föl Mari, és arcai kikékltek, s csaknem
teljes öntudatlanságra kábult el pár perczig... Kázmér a hölgyet
forrón átkarolta, s hő szavakkal szóla az üdülőhöz.

— Tán sertettem Marit, gyors és merész nyilatkozatom-
mal; oh, ez igen fájna, s engedjen meg ily esetben szenvedé-
lyes természetemnek, de nem bírok lángjaimmal, elhatározásom
nem egy percz müve, napok óta nőnek lángjaim, és nem is a-
kartam ellentállani, bárha hirtelenkedés s szükségessé lett volna
előbb Mari rokonszenvét kiérdemelhetem.

— Kázmér, Kázmér, ne szóljon többet, kegyed olyan
mint álmodám?

— A mint álmodád, kedves angyal, Mari álmodott fel-
lem? ah, hisz így engem a sors csupán boldogságra és öröme-
teremtett...

Szenvedélyesen karolta át a lánykát, hő csókokat ejte ar-
czára, kezére, s karon ragadva őt, a kórágában fekvő Várnó-
kihoz s mellette segédkedő nejéhez rohant, kikől lángszavakkal
kérte ki a szülői áldást.

Senki se volt egész országban oly boldog, mint Várnoki
Mari.

— Most kedves Marim, én szeszélyeimet folytatni akarom,
legyen szabad kénem Marit, hogy legfényesebb ruhájába öltöz-
zék át, s a kigúnyolt kalapnak sincs miért hiányoznia, mert az
mostan az egész elegáns nő világ divatja Európában.

— Így megenged Kázmér, ha néhány perczig magára ha-
gyom, hogy szeszélyének, bármí czélja van vele, örömet
engedelmeskedhessem... Kázmér néhány csókot ejte a szép gyermek
hábkezeire, s engedő őt távozni, mialatt Várnokiné megjelent s
családi beszélgetésbe vegyülék.

nem számítva, tett a hadügyminisztérium költsége 114,000,000 pengő forintot. A katonaságszáma, mindent ide értve, 450,000 ember, s így egy katonára jut 253 forint és 20 kr. Tegyük fel a legnagyobb számítás-sal, hogy Erdélyben 20,000 katonát van; az ezekre tett kiadás 5,066,666 ft. és 40 kr. teszen, ez uton a bevett 11,372,197 forintból újra visszaszajná a forgalomba 8,143,460 forint és 40 kr. Am de az országból így is 3,198,736 p. ft. és 20 kr. megy ki minden évben; tehát a forgásban lévő pénz egy hatodával kevesedik. Ezen pénz-ápadást még neveli kereskedésünknek nagyon is passzív állása, a mit számokban szabatosan meghatározni lehetetlen, de minden-eseire nagy öszszegre megyen. — Valóban, ha hazánk vagyoni állapotját tekintjük, szomorú meggyőződéssel kell kimondanunk, hogy ha a magas kormány nem intézkedik, vagy nem segít, hogy anyagi tekintetben elhaladassunk, kevés év alatt különben is hanyatlásnak indult kis hazánk végpusztulásra fog jutni. — A pénznek ki, — de bé nem szivárgásának következtét legtisztábban tünteti előnkbe a lefolyt két utolsó év; 1855-ben a szomszédunkba folyt hábo-rus mozgalmak miatt a m. kormány több ka-tonát kénytelen Erdélyben, mint határszéli országban tartani, vagy keresztülvinni, s ez uton több pénz jön forgásba, a pénz kiszivárgása annyira nem volt érezhető, hogy a nép az adóját könnyen fizethette; de megszűnővén a katonatartás oka, s ezel a pénz nagyobb forgása is, egy rövid év alatt annyira érezhető lett a pénzhány, hogy a néptől az adót most csak a leg-szigorubb eszközökkel lehet fölhasználni. — Hazánkban a nép, hogy napi költségeit és adóját fizethesse, mindennemű természet-ményét eladóvá teszi, mi azt eredményez-te, hogy az ára mindennek annyira lecsök-kent, hogy a természetesi költséget sem fi-zeti meg. — És most bátran kérdelem bárki-től, hogy ha egy év alatt kiszivárgott pénz hiányát is ennyire érezzük, mi lesz évek mulva sorsunk? Minden bizonynyal még nagyobb elszegényedés és fizetési tehetet-lenség.

Valóban érthetetlen, hogy midőn a ma-g. kormány minden tartományban nagy áldo-zatokkal is kívánja a materiális jólétet elő-segíteni, akkor nálunk a legszegényebb tartományban, a magas kormány legjobb szándoka mellett is, egynehány ut elkészíté-sén kívül, e tekintetben semmisen történik.

Érthetetlen, hogy Ő Felsége átlátván országunk szegénységét, méltóztatott a tiszta jövedelmi adót 16%-ról 10%-ra szálítani, s mégis mi Ő Felsége o reánk terjesztett kegyelmét nem élvezhetjük a ke-zelés hiánya miatt; mert nem 10%-ét fi-zetjük tiszta jövedelmünknek, hanem 20%-sőt a legtöbb esetben ennél is többet!

Érthetetlen végtére, hogy Ő Felségé-nek és a magas kormánynak minden sür-getése daczára, a kárpótlás fizetéséhez még mai napig sem fogtak hozzá, s ha a dolgok így fognak folyni, még évek mulva sem lehet reményünk hozzá. — Pedig az osztrák birodalom minden tartományai már meg kapták, Magyarországon is már nagyobb része kivan adva, csak mi erdélyiek nem kapjuk; holott egyik tartomány sem vesztett annyit az urbériség felszabadulása által, mint éppen Erdély, sehol oly kívánatos nem volna a mezeigazdaságot, ha pénz vol-na, rendezni, mint Erdélyben; sehol a ka-matláb, pénzhány miatt, oly magas lábra nem hágott fel, mint Erdélyben, s még is mindenütt igyekeznek a nyomort elhárítani, csak nálunk nem. — Ha a magas kormány sürgetése ellenére is még két vagy három évig a kárpótlási öszszegét ki nem kapja az erdélyi birtokos osztály: úgy minden na-gyirésze az egykori, hajlék nélküli, hideg téli éjszaka által sanyargatott cigányokkal, viradj, viradj; mert ha nem viradsz, nem lesz kinek viradj.

Hogy Ő Felsége, hol tudára esik né-pének nyomasztó helyzete, mennyire haj-t könnyíteni, kitetszik mostani o aszországi körülmény, hol megtudván az egykori ha-talmas Velenczének nyomasztó állapotját, elengedni méltóztatott a hátralevő hadi adót, egy más kerületnek adója hátralevét, egy harmadiknak még bé nem fizetett köl-csönét. Ebből csak azt tudom következtet-ni, hogy mindenütt, hol Ő Felsége a nyo-masztó állapotot megtudja, segíteni haj-t, és hogy ez még nálunk nem történt, csak annak tulajdoníthatjuk, hogy Ő Felsége és a magas kormány valódi nyomasztó helyze-tükről az illetők által nincsen felvilágo-sítva.

Gr. Bethlen Farkas.

A gazda-közönséghez.

Tán sehol sincs a tökéletesítésnek oly vég-telen lánca, mint a gépészetben. Erre szá-matlan példát lehetne fölhozni főleg a gőzgépek köréből, a melyek minden évben más és az ed-diginél czélszerűbb alakot nyernek a tapasztalás és combináció alapján; azonban nem akarva oly meszsze menni, elégnek tartom a hozzánk köze-lebb eső s használatban levő gazdasági gépekre utalni csak, s azt hiszem, hogy gazdánk legna-gyobb része előtt állításom valósága elismerve lesz.

E végtelenül tökéletesíthetés megfogható-vá teszi azt, hogy például a legegyszerűbb gép-pel is úgy járhatunk, mint a Kolumbus tojásával; évekig készítjük s használjuk, s akkor jövünk rá, hogyan lehetne oda módosítani, hogy a kívánt feladatnak valóban megfeleljen. Szerénytelen-ség volna tölem ugyan azt állítani, hogy e Kolum-bus tojásszerű felállítás nekem sikerült; de okom van hinni, hogy az erdélyi gazdaközönség kezén

annyira általánossá vált szecskavágó - gé-pet a tökéletesedés néhány fokán előbb vinni sze-rencsés valék.

Mint a ki megszoktam terv- és okszerűen dolgozni, hosszas fűrészlet, s a gazdák gyak-rolaton alapuló panaszaik után közelebből e nem-ben oly gépet állíték elő, a mely a következő tu-lajdonokkal valóban bír:

1.) Egyformán vág szalmát, szénát és tö-röküzű-körét; s ezt a nélkül, hogy legkisebb gondot is kellene fordítani arra, minő renddel ra-ja belé az ember a vágandó anyagot; a levágott részek mindig egyformák, s a belerakott szalma vagy széna mennyiségéhez képest vastagabb vagy vékonyabb réteget adnak. Éppen ez okból nem szükség a hajtón kívül más segítséget alkal-mazni hozzá.

2.) Kevés módosítással ugyanazon gépen háromféle hosszúságú szecskát vág atni; u. m. lovak számára szalmát $\frac{3}{4}$ hüvelyk hosszúság-ban; töröküzű-körét $\frac{5}{8}$ és szénát $1\frac{1}{2}$ hüvelyk hosszúságban. Hogy ezen hosszúságok igen czélszerűek, azt több jeles gazda állításából tudom, a kik tapasztalatokon épült tanácsaikat ve-lem tudatták és figyelmeztettek arra a szecskavá-gó-gép készítésénél.

3.) A gép oly könnyen kezelhető, hogy egy ember egész nap dolgozhat vele a nélkül, hogy magát legkevésbé is megerőltetné, s mun-kájának eredménye naponként 100 — 150 véka szecska.

Az elősorolt tulajdonokban, véleményem szerint, öszszesítve van minden, a mit ily géptől kívánhatni: s hogy gépem azokkal bír, legyen za-bad hivatkoznom azon t. cz. gazdákra, a kik már használják, mint a többi közt t. Török Emmá-nuel ur N. Enyeden, mlgs. Dániel Imre ur Há-romszéken, t. Harmath Mihály ur a Szilágyságon s több mások. — Legyen szabad e mellett hivat-koznom az e lapok f. évi 34. számában megjelent tordai levélre, a mely gépem mellett szól.

Nem is figyelmeztetnem volna találmányom ra a t. gazdaközönséget, hanem ezt tenni ösz-töztöt a jelenlegi takarmány-szükség, a midőn ily gépek jelentékeny hasznát vehetni, s azon körülmény, hogy találmányom alig pár hónapos, és arról gyakorlatilag az öszszes gazdaközönség még nem értesülhetett.

Végül, a mi árát illeti, azt hiszem, e tekin-tetben is megfelel a méltányos kívánságnak; mert 75 pfnyit öszszeg oly kiadás, a mit e gép az első évben dúsan viszszafelez.

Alkalmat veszek magamnak egyúttal jelen-teni, hogy mind ebből, mind egy másik, úgy ne-vezett szecskavágó gépből minden pillanatban szolgálhatok, s gyáramban mindkettő megtekin-tető.

A kézi szecskavágó 15 pfnyal különösen ajánlható kisebb birtokosoknak, a kik nagyobb öszszeg kiadásától vonakodnának; azonban e gép is ugy van kiállítva, hogy azt bátran merem ajánlani.

Kolozsvárt, febr. 9-kén, 1857.

Rajka Péter,

gépész,

lakása felső-szénutca, 62. sz.

Egy nap Sepsi-Szent-Györgyön.

Többek után, melyeket ezen város kebelé-ben néha hivatalos foglalkozás, néha magános ki-rándulás alkalmával töltöttem, emelhet vala ez a nap is a nélkül, hogy különös észrevételekre ala-

pul szolgáljon. De úgy tetszik, mintha az idő most komolyabban intene arra, hogy életünket gondos figyelemre vegyük, — s mintha intó szó-zata megrázó hang volna, mely a hallgatót szóra buzdítsa, a tétlent munkára hajtsa, a csüggedezőt bátorossággal töltse, s a közönyös lelkűekbe meleg lelkesedést öntsön: úgy tetszik, mintha a gond-viselés most különösen arra választott eszközök által akarná nekünk a világosodást és nemese-dést, s az által nemzeti és egyházi életünk tekin-télyének hű örszét mulasztatlan szent kötele-ségünk tenni. Nem szabad komoly intésére nem hallgatnunk. Sőt éppen éber figyelemmel kell lennünk, s mit tenni rendel, csüggedetlen erélyességgel meg kell tennünk! Ezen hű kötelesség-érzet ok annak, hogy én is egy napomat a to-bbiek sorából kiragadom, s a mely gondolatok Sepsi-Sz.-Györgyöt illetőleg e napon ott mulatá-som alatt lelkemben felkeltek, azokat — igényte-len észrevételeként öszintén megírom.

Sepsi Szent-György Háromszék e-gyik nagy református helysége a Rikán belüli székely-föld központján. Lakói általában földmi-veléssel és kézi mesterséggel foglalkoznak. A forradalom előtt, mint Háromszék székhelye, é-lénk életű város volt, s egy jólrendezett casinó, gyakori nemes körű bálók, s a vidékiek sokszori egy tt találkozásai által a vidék társadalmi mi-veltségének emelésére, a világosodás terjedéséért elvitathatlanul észrevehető befolyást gyakorolt. A forradalom után hallgatag életkeltelen helylé vált. Értelmesei a közelet terhes gondjainak jármába adták magokat, s hallgatnak és ... hal-gatnak; népe — magyar szokás szerint — bána-tos kedvvel néz a multakra vissza s a jövőndök elé; csak hivatalnokai dolgoznak, de azok is ba-rátságtalan bureauk rideg légében. Ez a szomorú tapasztalás kényszerít engemet fölászni. Nem lehet, nem szabad ennek továbbis így menni; mert az ily életkeltenség minden lépten a halált juttatja eszünkbe. A nép mozogni, járjon, kel-jen, hadd látszassék meg életrelvélósága; küldje iskolákba gyermekeit, világot látni s magokat to-vább képezni mesterségre, próbálja a földmive-lés legczélszerűbb módjait, mert megmondani azt, hogy egy meg egy kettő, eszmáivá varrni a bört, s felbarazdolni a földet sok századok e-lőtt élt apáink is tudták: ma ezeknél többet kell tudni, szabadabb mezőn, világosabb értelemmel mozogni. Az értelmesek ne csak hallgassa-nak, hanem a hol szücsök szóljanak; ne csak aggódjanak, hanem a hol szükség tegyenek, — s mint hű fia egyháznak, nemzetnek, hazának, jó gyermekei az emberiségnek, ne felejtssék szent kötelesegeiket, melyekkel azok iránt tartoznak. Jól rendezett casinó, alkalmas színészek, vasár-napi iskolák, kereskedő inasok tanítása, közsé-gi könyvtárak, barátságos találkozások mind a világosodás és mivelődés terjesztői. Ezekről gondolkozzanak és tanácskozzanak: a ki legto-bbet tesz, az tett leginkább eleget kötelesegei-nek. Most tudám meg, hogy a casinót újra rende-zik, s hogy — a mi igen öröndetes dolog — a kerületi főnök ur élére állott. Eljen a derék fő-nök! koronázza siker s áldás kísérje e tárgyban teendő minden léptét! Fogadjatok meg szívesen készséggel előtökbe nyújtott kezét Sepsi-Szent-György értelmesei, segyesített erővel, öszsze-forrva életteljes erős testét, gyűjtssátok meg a vi-lágosodás, mivelődés, nemesedés tűzét. Lángja fellobog majd, világa szétterjed e gyönyörű vi-dék szép téerein, s még meghalljátok az életre ébredt nemzet hálás üdvözlését: „meglettétek, a mivel tartozátok.“ Ugy van uraim! világosodni, emelkedni kell; mert bűn az, hogy a derék apák s zép mezejének nem áldását érdem nélkül vegyűk el. Senki nem első, senki nem is utolsó

E közben a tisztos nőt megkérte Hollósi, hogy egy piaci sétában vele és leányával részt vegyen.

XVI.

Nemsokára Mari megjelent fényes női magyar ruhában ra-gyogó gyémántos pártával. A díszruhában a bájós hölgy oly csodás szépségnek tetszett, hogy egy tündérkirálynének valóban beillt volna.

Kázmér a legnagyobb meglepetéssel nézett rá, ő maga oly szenvedélyes barátja volt a magyar ruhának, hogy azt még ma se vetette le, midőn már egész nemzetünk kevésbé ragaszkod k hozzá, s midőn már iróink is a jámbor kabátban kezdik magokat lerajzoltatni.

Mari kissé elpirult Kázmér helyeslő meglepetésén, s nyá-jas mosolylyal szóla.

— Nemzeti díszruhám vettem elő, hogy Kázmérhoz le-galább ennyiben méltó lehessenek.

— A legkevesebben vagyok meglepve, szól Kázmér; ör-vendek, hogy Mari azon gondos és lelkes hölgyek közé számí-tatom, kik nemzeti fényünket nem áldozzák végképp fel a vál-tozó divatnak... lelkemrel életboldogságom gazdag áldásokkal biztat.

A fiatal gróf kijelentve sála iránti szándékát, karjait nyuj-tá kedvesének, s a tisztos Várnokiné társaságában, János hu-szár csengő-pengő kísérése mellett a piacra kísérték.

Mindenki tisztelettel néze rájuk, a tekintély, a hatalom leginkább féket vet a viselkedés rágalomra.

Tóháti ügyvéd, néhány irakkal egy kalapsátor árupadján ültek, élceiket szórva az előttük elhaladó, főként faluról jött hölgyekre, figyelmük azonban egyszerre az érkező Várnoki csa-lád felé fordult... kiket bámuló nép kísért tisztos távolban.

Tóháti arczaín vérláng... s a boszu gúnyos vonásai mutat-koztak; gőrcsös mozdulatok árulák el felháborodását; de a mint a társaság közelédt, mind vidámabb, beszédesebb akart lenni, s szemlélte, mintha az előtte elhaladó szerelmipárt észre nem ve-te volna...!

A mint azonban ők elhaladtak, feltartva izmos tajt pipáját, így szólt egy irakhoz élénk hangon:

— Heh, Laci! Mit adsz ezért a vásott fedeles pipáért!

Az élceinek mi hatása se volt, sőt a fiatalág rozslását

látsozott maga után vonni, mi Tóháti előtt feltűnt.

A fiatal gróf egy ékszerészhez vezette Marit, s kérte, hogy mig visszatér, válasszon tetszése szerinti ékszereket... Ő ma-ga gyorsan viszszafordult, nyomban követve izmos huszárlátót...

— Egy perc alatt azon sátor előtt vala, hol Tóháti fe-szengett.

— Uraim, szólott a gróf az ifjakhoz, kegyetek előtt tu-dva van, hogy egy nemtelen ember, unoka-hugomat és mátká-mat, gyalázatos pasquillel kívánta kigúnyolni, miután tömjéne-zési s kertelenek maradtak. Nincs miért titkoljam, hogy ama gazember, mátkámra, a fedeles pipa torznevet kívánta alkalmaz-ni. Minden lovagias ember e városban undorral fordult el e gya-lázatos gúny elől; de a tömegben ki uralkodhatik... Értelme lett azon czélzásnak melyet itten Tóháti ügyvéd jónak vélt nagy hangosan utánunk kiáltani. — Tudniok kell barátim, hogy a sze-rencsétlen Vértessit én mentém meg a bitófától, ki haldokolva nekem kiválotta, hogy azon titkoszerző eljárás, mely őt gyanu-sítá, nem egyéb volt, mint egy újabb pasquill-írás, melynek rajzát ő, szövegét Tóháti készítette. A részletekről tiszta tudom-som s bizonyos meggyőződése van miért is Tóháti itt nyil-tan elvetemült gazembernek nevezem.

— Ez poena calumniae! uraim, kegyetek a törvényszék előtt bizonyítást teendek meggyalázatásomról!.

— Másodszor is gazembernek nevezem, s kész vagyok az elégtételle karddal, pisztollal...

— Tóháti urnak vivnia kell, vagy hitvány gaz! szólta a gróf; lovagiassága által fölkelte a fiatalág.

— Én vívjak, én koczkaíztassam éltemet egy fedeles pipá-ért? — kiált Tóháti az utóbbi pár szót éles gúnynyal emelve ki...

— Kegyed ismét gúnyol — urak! ez nemde érdemes barbár visszatörletre?

— Semmi ember! zúgott az ifjúság.

— Egy fedeles pipáért, ordítá dühösen Tóháti.

— János! kiált a gróf huszárlához, menjen kend, és azt a gazembert úgy vágja pofon, a mint tudja.

János Tóháti úgy vágta pofon, hogy orrát, száját ellepte a vér, s szédülve bukott a sátor mellé.

Ezzel nem akarom sérteni a tisztos ügyvédi rendet; de vet-tem barbár elégtételt, miután lovagiast nem vehettem, — szól-t Kázmér, s Marihoz sietett...

Az ifjúság gúnykaczaja fogadta a föleszmélő Tóháti.

Pert indított a gróf ellen, Kázmér fizetett pár száz pengő-t; de Tóháti a pofál maradtott, s a méltó erkölcsi büntetés se mara-dott ki... A tablaigtatóságrai ajánlat viszsza vetetett, mert kezére senki se adott, s utoljára egy zúg faluban jegyzősködött nagy szegénységben.

Marit Kázmér csakhamar nejl vette, ki kételkedhetett a kedves pár bizonyos boldogságán; lehetne-e ott szerencsétlen családi élet, hol egy hő szerelmű nőt a szív forró érzelmein fe-lül a hála érzete is lánccal fűjérez?

Tán felesleges mondanom, hogy a fedeles pipának, mint torznevet, emlékezete is, a Tóháti vett elégtétl után azonnal kitörölődött a legviszketegsü gúnyhajszok szótárából is.

Kázmérnak pedig Tóháti elkövetett tette, ha barbárszerű-nek is tűnt fel, de mást éppen nem tehetett, mi ohajtott hatással bírt volna. A párbajt a törpe ember nem fogadta el, törvényes kérdőre-vonás a pasquill írásért eredménytelen lett volna, miután Vértessit gyónásának csak Hollósi gróf lehetett tanuja; de miután éppen előtte, e gyónás által Tóháti határozottan le lőn leplezve, szigorú eljárásért őt nem lehet vádolnunk; mert nem lehet meg-gyalázás, melyet egy nemtelen pasquill-író, egy ártatlan szív há-borítója, meg ne érdemelne.

Csik és Gyergyó iparügye.

Hazánk e szempontja, mely a természet mostoháskodása mellett is anynyi államgazdasági iparcikkal van megáldva, méltán megérdemli, hogy a lapirodalom figyelmét olykor ide is fordítsa.

A marosi tujatozás, mi activ kereskedelmünk legfőbb czik-két képezi, a székelynép üzlet-képességhiánya s az ebből követ-kező pénztelenség miatt mind e napig idegen tökepénzesek kezé-ben levén, a székelynépre még mind nem hat oly jótékonyan, mint kellene.

A mezőgazdaszat a határszéli katonáskodás terhe miatt, melynél fogva a gazdaszat a nők kezére volt hagyva, míg a fér-

e tekintetben. Minden ember tegye meg, amit tenni lehet: tegyen bár egy követ az emberiség emlékezetének nagy épületéhez. — akkor élete végén nem kellend kínzó fájdalommal válnia meg, hogy ok nélkül élt.

Ha így ébred öntudatra s így kezd kötelessége után látni minden sz. györgyi polgár, akkor fölveszt az élet e hallgatag városban, munkára buzdul nagy és kicsin, s készen találja Sz. Györgyöt új kora. Erről majd máskor. *)

Zéki Soma.

Kolozsvári napló.

* Kereskedelmi és iparkamaránk köztisztelt elnöke Dietrich Sámuel ur több héti távollét után a napokban visszatért Bácsból, hozva magával egy csomó kedvező tudósítást a függőben levő vasút, fiókbank s realitások ügyeiről; melyekről azonban csak néhány nap múlva vehetünk részletes és határozott értesítést.

* Mint tudva van, a helybeli kereskedő társulat évek óta bír társasági iskolával, melyben a tanítványok a pályájukhoz szükséges elemi ismereteket önként tanulják. Közlekedési iskola megírta az egyik tanítói állomást. Arra most a társulat Erdélyi Indali Péter urat volt szerencsés megnyerni; szerencsés volt, mondjuk, mert mi a tisztelt tanár ur tehetségét ismerve, e választást azon intézetre nézve valódi szerencsének tartjuk. Nem mellőzhetjük egyúttal ezen tudósításunkat azon óhajással zárni be: vajha Indali urnak sikerülne városunkban egy rendes kereskedelmi iskolát alapítani, a minő Pestben van. A kereskedelem napról-napra nagyobb jelentőséggel bír előtérbe, s könnyen belátható, hogy az erdélyi kereskedőknek is alaposabb képzettséggel kell bírniok, ha jövőben megakarnak állani pályájukon. Ily ismeretekhez pedig csak a szaktárggyal foglalkozó intézetekben juthatnak.

* Mindig örömmel hozzuk köz tudomásra az oly tényeket, melyek arra mutatnak, hogy a művelt idegen világ figyelmét felénk is kezd fordítani. Ily kitüntetésben részesült közlekedési Kövári László ur, a kit az európai híru statisztikus, báró Réden meghívott a jövő szeptember hó folyamán Bécsbe, Európa statisztikája érdekében tartandó congressusra. Mint tudva van, a t. báró ur közremunkálásának köszönhetni létrejöttét e gyűlésnek, a melyben Európa legjelesebb statisztikusai és nemzetgazdái vesznek részt; mint alapító hívá meg tehát, felszólítván egyszersmind, hogy tartson felolvasást valamely előre bejelentendő tárggyal. Kövári ur a felszólításnak engedni kívánva a báró ur szabad tetszésére bízta a felolvasás tárgyának kitűzését.

* A társuloktól harmadik bálja a legcsinosabbban telt ki. Igen szép közönség volt jelen, mely reggeli 6 óráig vigadott. A három vigalmi est teltet megzafolá a tagok egy részének azon véleményét, hogy azokban a társalkodónak kára lesz, tehát nem kell rendezni. Ugy értesültünk, hogy a három vigalom mintegy 400 pft. tisztá védelmet hajtott be, a melylyel ismét sok kényelmet és élvezetet szerezhet tagjainak, s könyvtára névjegyzékét is kiadhatja.

Nemzeti színház. Február 7-kén: „Szökött katonák”, népszínmű, dalokkal, 3 szalkaszban, írta Szigléty. — Csekély közönség, közepeszerű előadás. Filipovics (Gergely Kovács)

*) Örömmel számolunk további becses cikkeire. Szerk.

és Pesti (Lajos szabó) sok sikerrel játszottak.

Február 8-kán: „Preciosa” — melodrama 4 felvonásban, írta Wölfl. — Ily darabban egy Ristorini sincs mit csinálni. Csodálkozunk, hogy az igazgatóság miért lépteti kedvelt vendégünket ily darabban fel. A színház szépen megtelt, s a kedves Preciosa többzár zajosan előtapsolt.

Február 9-én: „Egőház”, 4 felv. írta Benedek. — Szívetlenség üres színház. Gyulai (Szász Jónás) igen sikerülten jellemző a jogtudort. Rónainé (Biri), valamint Filipovicsné (Sasormi Etelek) is csinosan adták szerepeiket.

Február 10-dikén: „Nőtlen férj”, hatvan arany pályadíjt nyert, eredeti vigjáték, 3 felvonásban, írta Obernyik Károly. — Kerek előadás, mely nagyobb közönségre is méltó lett volna.

Vegyes hírek.

+ Az amerikai nőorvosokról írják Új-Yorkból, hogy azok ottan már egészen napi rendben vannak. Csak kilencz éve, hogy az első hölgyet — mit akkor egész világ bámult — orvos tudori méltóságra emelték. Azóta az orvosi tudomány nőnemű tanárai és hallgatóinak száma igen nagyra szaporodott. Philadelphia, Syrakus, Cleveland és Cincinnati női medicina facultas van. A két első város intézetét a kormány gyámoltja. De a legjobb nőorvosok New-Yorkban működnek Dr. Blackwell Eliz a legkitűnőbb, ő orthodox növelésben részesült, s most szenvedélyes gyakorlója a sebésznek és a bonczárnak. 1849-ben tette le a vizsgálatokat, a midőn három év alatt Európa nevezetesebb kórházait és egyetemeit meglátogatta. Már három év óta gyakorló orvos New-Yorkban. Miss Blackwell kisebb mint közép-temetű, megjelenése rokon-szenven-ébreztető, egész lényé oly igénytelen, hogy az ember alig hinné, miképp azon lelkierővel bír, melyet hivatása szükségel. Dr. Blackwell Emilia ki közlekedési nyerte el Párisban a doctori koszorút, Európa legkitűnőbb orvosai által aláírt, kiemelő bizonyítványokkal tért a napokban vissza New-Yorkba; ő fiatal, szenvedélyes, megnyerő külsejű. E két testvér szoros szövetségben áll egy harmadik nőorvossal: Jakrevszki Mariával, ki hajdan a berlini királyi kórház-nál volt. Mindhárom híres, kitűnő gyakorló-orvos. Naponként határozott órákban rendelkeznek, szegény nőknek ingyen. Dr. Fowler Lydia physiologiai felolvasásairól ismeretes; ő Trall hydropathiait collegiumában tanár. Legtöbben a nőorvosok közül New-Yorkban és Brooklynban laknak s nagyrészből Priesnitz elvét követik.

+ Egy magyar ember: Magyar László, (bácskai születés), ki órnagyi ranggal Portugália szolgálatában áll, kormánya költségén a Kongo és Zaira folyamán tesz jelenleg kutató hegyi utazást, mely vakmerő vállalatáért a portugál nyelven megjelenendő utleírás jövedelmének kétharmada, s a lezáró rang lesz jutalma.

+ A Hutten halálára vonatkozó adat következőleg igazat mond: „Azon idegen, a kit f. é. j. 22-dikén Karlshof közelében az utfélen halva találtak, a hátrahagyott s a közben meglelt keresztelési és bérmentési bizonyítványok szerint nem Hutten, hanem: „Hutten Károly Lajos” nevet viselt. Született 1820-ban Szebenben. Atyja Hutten György Károly először megyei járulnok, később városi és széki ügyész volt. F. é. j. 12. Stuttgartban, néhány héttel előbb pedig Tübingenben tartózkodott, s minden anyagi forrástól megfosztva, többször vette igénybe Stuttgart lakosainak jótékonyosságát. Szolgált e, mint had-

nagy, egy magyar huszárezredben, mint nehány, általa kibocsátott, s Hutten Károly báró aláírásával ellátott levélben állítja, nem bizonyos. Hátrahagyott iratai erre nem árasztanak világosságot.

+ A legidősebb ember az egyesült amerikai államokban egy ruhafestő. Wood-Stockban (Vermont) él s két évvel született Washington előtt, s most 126 éves.

+ Lyonból, jan. 10-dikéről írják: Tegnap a Bellecour-téren több katonatiszt volt látható, kik egy falúba és a becsületrend keresztjét hordó apáczával sétáltak. Norval kisasszony (Veronika-testvér) volt. Ő 30 éves: mielőtt Várnában kitűnt a cholera, azonnal odasietett; a város kórházát csak azért hagyta el, hogy a sebesülteknek e-gész az ellenséges ágyúknak ápolására siessen. Egy ily alkalommal megsebesült, s zuzott tagrészt amputálni kellett. A becsületrend keresztjét az inkermani csatáért kapta a vezénylő tábornoktól. Most a keleti kórházakból az utolsó felgyógyultakkal Franciaországba visszatérve, miután Marseilleben rendje egyik kolostorában kevés ideig mulatott, Párisba megy Lyonon át, hol — mint mindenütt — a katonatiszt, a kiket apolt, a legnagyobb tiszteléssel és hálaival üdvözlik, s az őrállomásokon kitüntetőleg tisztelnek, a mi bátorságát és rendkeresztjét megilleti.

+ A szegszárdi borkereskedő-társulat fel-sőbb helyben hagyással már megalakult. A befizetések szorgalmasan folynak s már nehány ezer akó kitűnő minőségű bor is bevásároltatott, s remélhető, hogy nem sokára a program értelmében azon borkereskedők ohajását is teljesítheti, kiknek a valódi, hamisítlan áru beszerzése szívükön fekszik.

+ Bécsben az a hír szárnyal, hogy az országos képviselő, valamint a községi rend javaslatát egyáltalában liberalis elveken alapulnak és hogy lejárul az országos képviselői javaslatokban a nemzeti ohajok és kívánalmak a lehető legnagyobb tekintettel vannak méltatva, a menynyilván azok az őszállam eszméjével összeegyeztethetők.

+ A „Kronst. Ztg.” Alvinczi levelezője febr. 3-dikáról írja: „Közlekedési nálunk nagy izgalmat okozott egy eset. Egy igen derék itteni lakos már több idő óta aszkában szenvedett, kinek kimúlását legalább egy időre akadályozandó, az orvos minden társalgás vagy bármilyen felindulástól való tartózkodást ajánlott. Azonbortörténik hogy gyárdiánunk a beteget meglátogatta, s szemé-lyesen felhívja, hogy vegye fel az utolsó kenetet, a mi a betegnél oly nagy felindulást idézett elő, hogy rögtön meghalt. A gyárdián erre aztán vonakodott őt a szokásos szertartással eltemetni s az elhunyt családja kénytelen volt püspök őt nagyméltóságához folyamodni, ki igaz ke-szesztényi szellem által vezéreltetve, Ráduly János káptalani nagyrépost őt nagyságát azon meghagyással küldte Alvinczre, hogy az elhunytat illő szertartással temesse el.”

+ Előfizetési felhívás. „Az én Album-m”-ra! E cím alatt fogok kiadni egy, 20 ivre terjedendő almanachot, arcképekkel. Ki-állítás a lehető legjobb pompákkal; papíra a legfinomabb vastag regálvelin, s alakja legnagyobb színezetű nyolczadrét Beltariuma megfelelő külső pompájának, mert legnevezetesebb író-kiválóatott dolgozatai fogják azt becsessé tenni. Megjelenik legkésőbb május elején. Elő-fizetési ár: 3 pft. Bolti ára 5 pft. Az előfizetési pénzek február végéig egyenesen hozzá-m intézendők. Lakásom országút, Luby-ház, 3 szám. Minden 10 példány után egy tisztelapó danyal kedveskedem. Pest, január 30-án, 1857. Sárosy Gyula.

+ A „Budapesti Vízhang”, mely egykor

a „Délbat”-ba olvadt, s aztán ismét életre éb-redt, újabb életét is bevégezte, s most a „Ma-gyar Néplap”-ba olvadt bele. Az előfizetők igé-nyeinek kielégítéséről gondoskodva van.

Hivatalos.

Kinevezések.

A cs. k. helytartóság elnöksége f. é. január-31-ről 519 sz. a tudaja, hogy az elegy járás-hivatalok személy-ügyeire kirendelt országos cs. k. bizottság, cs. k. járási íráskor Schloif Ferdinándot, Runie Frigyes, Fekete Lajost, és Hoprich Ferdinándot ideiglenes járási toll-vívóknek nevezte az erdélyi elegy járás-hivataloknál.

Törvényszéki hirdetések

kivonatban.

A dézsmegyey cs. k. törvényszék f. é. január 15-ről 70 sz. a felhívja b. Kemény Ag-nest özvegy Kis Lajosné, mint a Kolozsvárt december 10-én 1855-ben végrendelet nél-kül elhalt Csóka Rózalia, özvegy b. Kemény Á-muelné törvényes örökösét, tegye meg öröksé-gi nyilatkozatát egy év alatt. Kirendelt ügyvéd Vajna Sándor.

A székely-udvarhelymegyei cs. k. törv. szék f. é. január 22-ről 59 sz. a csődöt hird-et csik-mánfalvi kereskedő Száva Gergely vagyonaira. A hitelezők jelenjenek meg f. é. mártius 31-én d. e. 9 órakor, mint egyezke-dési határnapon.

A kolozsvári cs. k. járás-hivatal tav. sept. 30-ról 4677 sz. a felhívja székelyfalvi Nagy Sándort a Verán Tódornak tartozó 46 ezüst ft. iránt indított kereset védelmére. Tárgyalási határnap f. é. mártius 10-e d. e. 9 órakor. Részire kirendelt ügyvéd Tamási Antal.

A tekei cs. k. járáshivatal mint törv. szék tav. decemb. 20-ról 1143 sz. a ölyesi Mohai János örököseit, ellenök, Dr. Rottensteiner ál-tal, a gróf Beldi Ferencnek tartozó 200 e ft. tő-ke és járuléka iránt indított kereset védelmére, Tárgyalási határnap f. é. ápril. 2-a d. e. 10 óra-kor. Részire kirendelt ügyvéd Lang, Beszterczén.

A károly-fejérvári cs. k. járás törv. szék tav. octob. 30-ról 2114 sz. a felhívja Miksa Józsefet ellene, egy Miksa Anna Baranyai Sá-muelné ellen, Dr. West által a Vadadi Fülöpnek tartozó 4680 váltó ft. iránti kereset védelmére. Tárgyalási határnap f. é. mártius 30-a d. e. 9 órakor. Részire kirendelt ügyvéd Sebeni.

A szászváros- (Broos) megyey cs. k. törv. szék tav. novemb. 21-ről 3274 sz. a felhívja Lá-zár Farkast ellene, egy Lázár Klára, Lajos és Karolina ellen, ügyvéd Sebe János által 40 e ft. tőke kamata iránt indított kereset védelmére. Tárgyalási határnap f. é. április 22-e. Részire kirendelt ügyvéd Nagy Ignác.

A zilahmegyei cs. k. törv. szék f. é. jan. 12-ről 35 sz. a felhívja báró Huszár József örököseit, ellenök, a cs. k. pénzügyvédség által, az elemi iskolai és tanárok nyugdíj-alapítványá-nak tartozó 160 és 320 e ft. tőke és járuléka iránt indított kereset védelmére. Felelet-tételi határidő 60 nap. Részökre kirendelt ügyvéd Dr. Rambausk.

A kolozsvármegyei cs. k. törvényszék tav. decemb. 31-ről 9765 sz. a felhívja gróf Haller Borbára özvegy gróf Bethlen Józsefné, ellene, egy a gróf Haller István többi örökösei el-len, Ujfalvi Sámuel és Ádám által, 10,380 e ft.

fiak szolgálat-tétellel voltak elfoglalva, — mind e napig nem ment át anynyi reformon, mint kellett volna, vagy csak annyin, a mint a több székei vidékeken, hol a fegyvertelen nép több vala. Az újabbkori gabonák közül a törökbuza itt még mind nem talál-nyészőre, pedig M. A. Csik-szentkirályon tenyésztvén, lehető-séget megmutatta. A kapa a csiki embernek nem igen levén inyé-re, nem vették magoknak azt a fáradságot, hogy kiszámítsák, mennyit vesztenek csak azon törökbuza, mit Moldovából kény-telenek behozni. Örövendek az olcsó árnak, mely túl a vámon igen kedvezően hangzik; de nem számítják a roppant vámot, üti-költséget és idővesztést, mely befuarozásával jár, mely marha és ember-erővel, idő és pénzvesztéssel segíthetnének magokon, s a teméntelen pénz az országban maradna. A kertészet, a vete-mény és gyümölcs-tenyésztés hátramaradta szintoly országos, ál-lami veszteség. Az, hogy keményebb teleken a barackz, díofa s még némely kényesebb fák kipusztultak, kedvetlenítőleg hat-hatnak ugyan, de az utolsó években, mióta oly kedvező telek járnak Erdély felett, mennyinyi gyümölcsfa öregehdett volna meg, mely aztán sokáig daczolhatna. És hány kerti vete-mény nem te-remne meg, melyekért most mint szintén a gyümölcsért és török-buzaért ezereket ad ki Csik és Gyergyó pénztelen jó népe.

A kézműipar hasonló szomorú helyzetben. Csikszerdá, Somlyó, Gyergyó-Szentmiklós mesteremberei inkább csak föld-mivelők, s a legközelebbi piac, Brassó egy napi járóföld, ad-dig sehol egy jó mesterember, egy jó kézműves, ki elég képzett lenne. A pénz ezután is csak megy ki, s a jó nép csak pénz-t lenedik. Pedig azon kor, mely itt az iparos néposztály fejlődését anynyira nyomta, nehány éve hogy elmúlt már; de azért az ipar lendületét még mind nem képes venni, mintha háta megett látna a katonahódások anynyiféle halóját, mely itt a polgárem fejlődését eddig leféltetné tette.

A megváltozott idők se foghatnának óriásibb válto-zást előidézni, mint éppen Csikban, ha a nép megértene, hogy a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem fejlődése kormányunk leg-kedvencebb gondolatai közé tartozik, melyet védeni, előmoz-dítani mindenütt a legszükségesebb teendői közé számítja.

Ily szomorító jelenségek mellett, lehelten nem örövendünk azon lendületnek, melyet a borszéki borvíz becsár-emelkedése nyert. A borszéki borvíz, mint tudjuk, az oct. 6-án tartott árve-rés alkalmával 30,000 pft. haszonbérre hágott, a potom haszon-

bérről 2—3000 pftól fölemelkedett oda, hová már régen kell vala emelkednie.

Mit tesz most már Ditró és Szárhegy. Borszék e két birto-kos faluja, a roppant váratlan jövedelemmel, valóságos talány, de oly talány, melyet megfejteni most volna üdvös.

Mondják: népiszkolát, mezőgazdasági iskolát, real iskolát állít. Mind üdvös, mind hasznos, mind szükséges; és minde-niket megteheti.

Mondják: a városi tujatozást kívánja bilincseiből feloldani. Mondják: takarékpénztárt akar felállítani, mely mind a mezőgazdaságot, mind az ipar és kereskedelmet fölemeli bukkot helyzetéből.

Ez volna az első év teendője.

Kováry L.

Erdélyi könyvészet.

153.) Incze Dániel és Herepei Gergely: Ujtes-tamentom kérdésekben és feleletekben a nép számára. Polier, haj-dan lausánnei egyetemnél keleti nyelvek és katekétai vallástan tanára, francia nyelven írt, és több nyelveken számos kiadás-okat ért dolgozata után a magyar nép számára átdolgozva kiadták. Incze Dániel, szentírás magyarázó tanár a nagy-enyedi ref. kol-legiomban, és Herepei Gergely, kolozsvári ref. első pap, es-per. Kolozsvárt A kiadó tulajdona. MDCCCLVI. Az ev. ref. főtanoda betűivel. — Első szakasz. A négy evangyélis-ta írásai és az apostolok cselekedeteiről írt könyv. Sr. IV. és 96. l.

154.) Medgyes Lajos: Eredeti halotti imák, elefor-dulni szokott alkalmakra és esetekre. Írta Medgyes Lajos. Kolozs-várt. Az ev. reform. főtanoda betűivel. Stein János sajátja. 1856. Sr. 160. l.

155.) Halotti énekeskönyv. Az erdélyi unitárius egyházi község számára. Kolozsvárt. Az ev. ref. főtanoda betű-vel. 1856. 12r. 123. l. és 1—23. hangjegyekkel. Stein János bi-zománya

156.) B. I. (Bothos István): Az orgonálás mestersé-gének gyakorlati megtanulására vezetű népszerű utasítás, és a Kolozsvárt 1838-ban megújítva kiadott evang. reform. énekes-könyvből dicséretes és zsoltárok

mód szerint letéve. Kiadta M. B. I. Kolozsvárt. Az ev. ref. főtá-noda betűivel. MDCCCLVI. 4r. XLIV. és 56 l.

157.) Erdélyi gazdasági egyet. évla p. j. i. Második füzet. 1855—1856. Kiadja az igazgató-választmány. Kolozsvárt. Az ev. ref. főtanoda könyvnyomdája. nSr. 55. l. Függelék. 5. l.

158.) Fénylő Henrik: Az erdélyi gazdasági egyet. havi füzet. Népszerű közlöny Erdély gazdasági viszonyai érdekében. Az igazgató választmány megbízásából szerkesztí Fénylő Henrik, gymnasiumi tanár és egyet. titkár. I. és II. füz. September—October. 1856. Kolozsvárt. Az ev. ref. főtanoda könyvnyomdája. Sr. 48. l.

159.) Friedrich Schuler von Libloy: Das Statu-tar-Gesetzbuch der Siebenbürger Deutschen im lateinischen und deutschen Texte mit comparativen Parallelen von Friedrich Schuler von Libloy, a o. Professor an der k. k. Rechtsacademie zu Hermannstadt. Siebenbürgische Rechtsgeschichte II. Band. II. Lieferung. Hermannstadt, gedruckt und im Verlage bei Georg v. Closius. 1855. 8 o. 336. l.

160.) Statuten der reorganisirten Aktien-Gesellschaft für die Hermannstädter Runkelrübren Zucker-Fabrik. Buchdruck-kerei von Joseph Drotteff, in Hermannstadt 8-o 16. l.

161.) Kék könyvtár. Házi és iskolai oktatásra szol-gáló kézi- és segédkönyvek gyűjteménye VII. Szállítvány. Ok-szerű vezér a németnyelv tanulásában. II. Rész. Második javított kiadás. Kolozsvárt. Stein János tulajdona. 1856. Sr. XI. és 193—254. l.

162.) Kék könyvtár. I. Szállítvány. (Rajzkönyv.) Má-sodik kiadás. Kolozsvárt, Stein Jánosnál. 1856. Sr.

163.) Szabó Richard beszélyei. Kolozsvárt. Az ev. ref. főtanoda betűivel. Stein János bizománya 1856. Sr. I. köt. 304. l. II. k. 307. l. III. k. 325. l. — Ára mind a három kötet-nek 3 fr. pp.

164.) Színiemlény. Kolozsvárt. Az ev. ref. főtanoda betűivel. 24r. 8. l.

165.) Jancsó Lajos: Homérosz Iliásza prózában, bé-vezetésül szolgál műthosszal. Serdülő ifjak számára dolgozta Jancsó Lajos nevelő. Kolozsvár, 1856. Az ev. ref. főtanoda be-tűivel. Stein János bizománya. Sr. 186. l. Ára 1 fr. pp.

hátralévő kamat iránt indított kereset védelmére. Felelet-lételi határidő 60 nap. Észre kirendelt ügyvéd Pataki József.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törvényszék tav. december 15. ről 2603 sz. a. felhívja Sáska Jánost, ellene ügyvéd Sebe Samuel által a Jakab Veronikának tartozó 80 v. ft. 25 kr. iránt indított kereset védelmére. Targyalási határidő f. é. mártius 3-a d. e. 9 órák. Részire kirendelt ügyvéd Kozma Endre

Ausztiai birodalom.

Milanóból jan. 27-ről írja az „Oestr. Corr.“: „A milánói lakosság lelkesedett öröme, hogy a legkegyelmesebben kiadott büntetésről tény fölött szünni nem akaró viszhangot idézett elő, különösen este, midőn a város kiválóságai ismételték a várkapitányhoz levelező karvillár s a székesegyházi tőren levő óbeliszka a legteljesebb tüzfényben ragyogtak. Ő Felségeik tegnap nem hagytak el a várakat. A lombard-velencei királyság összes tartományai már tegnapelőtt elküldetett a parancs a foglyoknak tisztelettel szabadon bocsátása iránt, s a kiszabadultak közül néhányan már tegnap megjelentek Milánóban. Ők voltak, kik leginkább buzgólkodtak a legőszintebb hála hódolatait a kegyes Fejedelemlennek tanúsítani. A kibocsátottak száma nem nagy. Míg radikál lapok szándékosan azon hírt terjesztették, hogy száz, sőt némelek szerint ezren epednek még a fogságban, jó forrásból halljuk, hogy miután Velencében s a többi városokban különben is nagyszámú katonaságok történtek, a letartóztatottak még hátralévő száma egészen szárazra sem megy. Most ezek is visszanyerték szabadságukat és hazatérnek családjaikhoz. A kibocsátottak egyelmi tény varázshatása annak körátozatlanságban rejlik. Hogy a multtal teljes szaktítás történt, hogy ezután csak szép és derült jövőt lát mindenki maga előtt, ez az, mi itt leírhatatlan hatást tett s a kedélyeket föllekesítette. E hangulat most minden alkalommal nyilvánul. A milánói tájékozalmódban több költemény jelent meg melyek a Császár kegyelmét dicsőítik. A hírlapok telvék e tárgygyal. Azon legfelsőbb határozatok, melyeknél fogva Ő cs. k. Apostoli Felsége bőkezűsége a székesegyház kiépítésére, a porta orientale melletti közterek szépitésére, a comói kikötőépítésre s segélyezésül az alla scala és canobbiana nevű két cs. k. színház számára tetemes összegeket rendelt, nem csekély meglepetést szltek s a közönséget nagy mértékben öröme gerjesztik. Az ajándékok elnéssz-szállítása általános méltánylásra talál. Míg a comói ki ödépítés által fontos közhasznú cél mozdított elő, addig a további adományok az építést, a művészet egyik legmagasabb emlékeinek előmozdítására s a közönség gyönyörére vannak szentelve. Ma Ő Felségeiket a színházban remélik láthatni.

Gróf Radetzky tbg. a lombard-velencei királyság fő kormányzója a ex. Fr. marín Ottavio politikai menekültnek a bűntelen viszáterést az ausztriai cs. k. államkba s az ausztriai állampolgárságba ismétli főlvetelt megengedte.

Milano, febr. 1. Ő cs. k. Fölségeik az utolsó napokban folytaták legmagasb látogatásait a különböző intézetek, gyárak és műtelepeken. Mindenütt, hol Ő Felségeik megjelentek, a legörömteljesebben üdvözöltetnek. Bajor király Ő felsége épp most érkezett ide.

Külföld.

Franciaország. Verger jan. 30-án regeli 8 órákig végeztetett ki. A semmisítő-törvényszék 29-kén esti 6 óra után elvétel kérvényét. A törvényszék határozata tüstént fogalmazatván, az igazságügyminiszteriumhoz küldetett

Éjjel felé a semmisítő-törvényszéknek levő állam-ügyész parancsot kapott az ítéletet pénteken reggel napfeljöttkor végrehajtani. Éjjeli 12 $\frac{1}{2}$ órákor érkezett meg az illető parancs a Roquette-fogházba. A legszigorubb titoktartás daczára, már reggeli 3 órákor igen számos személyek jelentek meg. 7 órákor a Roquette- utcát s a szomszéd utcákat roppant néptömeg borad. Azonban a közönséget nem bocsátották a verpad közelébe. Az utca mintegy 900 lábnyi hosszúságra katonasággal volt elzárva, úgy hogy a nézők csak nehezen láthatták a verpadon történeteket. Az utóbbi napon Verger igen ingerült volt. Több ízben aggodalmát fejezte ki kérvényének elvetelése iránt. Este semmi tudósítást nem kapván, ismét remélni kezdett. Azonban mégis többször kérde, hogy mennyi időt engednek még az elítélteknek a megsemmisítési kérvény elvetése után. Az éj egy része alatt nagy nyugtalanságban volt, rosszul aludt. Azonban reggeli 2 óra felé mély álomba merült, épen míg a kivégeztetésre szolgáló gépet fölállították. Midőn reggel neki jelenteni jöttek, hogy későnlie kell a halálra — még mély álomban volt: 7 $\frac{1}{2}$ óra körül a fogház-igazgató, a főfelügyelő s a közbátorsági rendőrség főnöke, valamint Hugon apát is fogházba léptek, hogy meghozzák neki a halál-üzeneletet. Hugon apát jelenté neki megsemmisítési kérvényének elvetését. Az első szavakra Verger fejét rázta, mintha nehéz álomból ébredett volna föl. Így kiáltott föl: „e est impossible!“ Midőn Hugon apát ismétlé neki, hogy számára nincs többé remény, — leírhatlan dühbe jött. — „De én nem akarok meghalni!“ kiáltá, „az lehetetlen! Én élni akarok; — nekem nincs jogotok elvenni tőlem az életet!“ Hugon apát mindent elkövetett, hogy őt megnyugtassa; de Verger nem hallgatott rá, s az esküszék előtt jelenet ismétlődött. Erre a fogházigazgató avatkozott közbe. — „Engedjenek önök egy órát.“ — kiáltá Verger, — „csak egyetlen órát!“ Azt felelték neki, hogy ez lehetetlen. „Jól!“ kiáltá ekkor rettentő dühvel. — „én nem akarok meghalni — én védendem magamat! Megölhetek itt engem; de nem fogok elmenni!“ Ágyához kapaszkodott, s nem akart fölkelni. Öreinek erőszakkal kelle őt felöltöztetni. Verger eleinte igen hevesen ellentállott, de midőn látta, hogy minden ellentállás hasztalan, végtére mindent hagyott magával tenni. — A bakó 7 $\frac{1}{2}$ órákor elvité őt; Verger először ellenszegüléni akart, de miután a bakó kijelenté, hogy vannak eszközei őt tüstént megfékezni, engedett. Azonban a bakó előkészítő működése rettentő benyomást tett rá; arca egészen eltorzult, 20 évvel idősebb lett. Erre Hugon apát újra közelített Vergerhez, s őt hosszasan vonakodás után rabirta, hogy az abszolutiót fogadjja el. 8 óra előtt néhány perczel Verger ellagya fogházat; a bakó s Hugon apát vezették őt. Verger nyugtatlabnak látszott. Azonban a fogházigazgatótól utolag egy órai időt kért, midőn attól elbucszított. A fogház s a verpad közti rövid ut közben néhány szót mormogott, mint: „Amende honorable Plus tard...“ A verpadra lépett a pap s a bakó által támogatva. A verpad tetejére érve megcsókolták a keresztet. Hugon apátot megelőzte, s térdre borulva kétszer azt kiáltá: „Éljen Krisztus!“ Egy perc múlva a kés véget veletlétének.

A semmisítő törvényszék jan. 30-án a választó névjegyzékek kiosztásának tárgyában mégis csak a kormány nézetéhez csatlakozott, t. i. a névjegyzékeknek előleges engedély nélküli kiosztása ellen, azonban némely szelídítő nyilatkozatokkal. A lyoni felebbviteli törvényszék ítéletét, mely a kormány ellen hangzott, megsemmisíté. A mi a szavazati cédulákat illeti, azokkal jövőben nyomtatványok gyanánt fognak bánni.

A „Moniteur“ szerint a császár, hogy a hadsereg létszámát lassankint bekelábra állítsa, 46,000 m. gújtható szabadságolást enged. Már elébb 95,000 ily szabadságolás volt megengedve. E rendszabály igen jó hatást szült.

Anglia. Az angol parlament febr. 3-án nyitott meg. A trónbeszédet a lordkancellar olvasá fel. A trónbeszédet, hogy az érte-

kezletek tökéletesen teljesíték a békeszerződés pontjait. Neufchatelre vonatkozólag: a királyné most, egyetemben a francziák császárjával, azon dolgozik, hogy barátságos kiegyenlítés létesüljön, s a királyné bizton hiszi, hogy az ügy tisztességesen és kielégítőleg lesz eligazítva. A trónbeszédben továbbá meg van ígerve, hogy a Nápolyra vonatkozó okiratok elő fognak terjesztetni. Megemlékszik azután az Amerikával megkezdett alkudozásokról Honduras-t illetőleg. Mondja továbbá hogy a persiai bonyodalma kért felelősség — Herat elfoglalásánál fogva — a sah kormányára hárul. A Persiával békealkudozásokról, melyeket a lapok emlegettek, hallgat a trónbeszéd. Ez áttér utóbb a cantoni eseményekre s kifejti, hogy Anglia eddig — a megszegett kötés daczára — mily elnéző volt. Ajánlja a trónbeszéd a bankszabadalmak megnyitását, a bankok és társulati bankok jockey kiadására vonatkozó régi rendeleteket, különben nem czéloz semmi törvényjavaslata. — A Palmerston kabinét jórészt kiáltja a netán kitörő parlamenti vihart is. Az ellenzéknek bajos megtalálnia azon archimedesi pontot, melyről a ministeriumot kivethesse kérdéskör. A támadási fegyverül felhasználható kérdések már többnyire el vannak intézve, vagy legalább maholnap be lesznek végezve. Így a párisi értekezlet, a Sundvám, a porosz-szajci vizsály, s ama kellemetlen diplomatia intermezzo Braziliával, a melynek kormányát a rioi brit követ egykissé udva iatlan módon azaz valódta, hogy a rabizolagkereskedést előmozdítja. E kérdés majdnem kiegyenlítettnek mondható. — A persa háború, ha még be nem végezve, bizonyára nem okoz nagy bonyodalmat. A chinai kérdés sem ijesztheti meg a kormányt. Mióta híre jött Ho-kongból, hogy a chinaiak az angol tulajdon felgyújtották, nagyon alább szállt a rokonszenv a thea és porcellán hazája iránt. Nem kell egyéb, csak a persa öbölből is híre jöjjön ismét, hogy néhány matrózt meglöttek a persák, tüstént erőlyes viszátorláról beszélnek a parlamentben a halvé-rűk is. E szerint Palmerston lord ellen hasztalan keres az ellenzék a külföldön támadó fegyvert. Nem tudni ennél fogva, mi lesz a toryk veszőparipája a megnyitandó parlamenti ülészakon. Disraeli közönye a „Press“ csak a napokban hirdeté, hogy Palmerston politikája végre jóra fordult, hogy conservatív lett.

Ásia. Stambulból jan. 20-kán írják, hogy az oroszok áttelek az Araxes folyamán s Makú persa halárvárosba 4 polk kozák, 2 ezred gyalogság s könnyű tábori tüzérség vonult be. — E szerint nehéz hitelt adni a felhivatalos párisi lapok azon állításának, hogy az angolok s persák közt a kiegyezkedés létesült, hogy az angolok Busirt oda hagyták, de Karakot megtartották, s arra is reáloltak volna, hogy az orosz érzelméről ismeretes persa nagyvezír megmaradhasson hivatalában Oroszország részéről szintugy nem igen tehetni föl az engedékenységet arra nézve, hogy az angolok állandólag megfészkeljék magokat Karak szigetén, mely Iran, Arabia és az eufrati tájak közt a legfontosabb tengerészeti pont.

Ujposta.

A persa-angol viszály úgy látszik, hosszú életű lesz en földön. Egy angol kormánylap febr. 2-ki száma azt mondja, hogy Persia az angol ultimatumot nem fogadta el. Egy orosz körjegyzékről beszélnek, melyben az orosz kabinet elszántan védi a persa uralkodó jogait s különösen az orosz érzelméről ismeretes nagyvezír leléptetését ellenz. Általában a státus quo mellett nyilatkozik Ázsiában, s következőleg azt akarja, hogy Heratot a persák kiürítsék, de ezzel összefüggene az, hogy az angol is tehát Bushirt és Karakot őrtené ki.

China val hamar akarnak végezni a keresztyén hatalmak. Az angol szintugy mint a fran-

czia kormány tetemes erősítési expedíciót küldnek Kanton ellen, hogy a chinaiak teljes és tüsténti hódolását kiereszköljék. Elég nagy China, hogy ott egy tüzhelyen több nagyhatalom elférhessen egymás mellett. Az orosz kormány azzal kérkedik ugyan, hogy jelen előnyös állású Chinában s az allandó követ tarthatást Pekingben két század folyatában békes fáradság után vitta ki; de ezzel nem gátohlhatja, hogy más ember fia is megoszsa vele a mandzu-császár politikájára való befolyást. — Sir J. Bowring, a hongkongi angol helytartó, Kanton városát az 1847-ki szerződés kivételének biztosítékául megakarná tartani, s e czélból ind ezredeket kíván őrségül a városba.

Tiflisen át érkezett hadjelentések szerint a Perowszky tbnok által vezényelt orosz csapatok Aszterabad közelében véres ütközetet álltak ki a turkománokkal.

A neuenburgi ügyben folyó hó közepé táján gyűl össze az értekezlet, s nem lesz egyéb dolga, mint jegyzőkönyve foglalni azon kiegyezkedést, mely, mint Párisból írják — minden lényeges pontokra nézve már megtörtént volna. Egyébírát berlini tudósítások folyton állítják, hogy a porosz kormány előbbi követeléseiből mitse enged el. Mintha restellené a világ előtt, hogy ingyen adja el a semmit.

Az angol parlamenti vitából febr. 3-án tá-írják: „Disraeli megtámadja Palmerston külügyi politikáját: azt pénz-elvonás által kellene meggátolni. — Franciaország mult évben az angol kormány beléegyeztével titokban Austria olasz birtokait biztosította. Palmerston ennek ellentmond, Franciaország csupán azt ígérte meg, hogy invasiót nem teend. Miután a kormány még több ügyre, névszerint Persiára nézve, több szónok megtámadta, a folirat elfogadtatott. E rövid folirati vita eléggé bizonyít a Palmerston-kabinét szilársága mellett.

Február 4-kén Gray a felsőházban módosítványt terjesztett elő a trónbeszédre adandó válszra nézve, mely a kormánynak Persia elleni eljárását megrója. de a módosítvány elvetetett, s a Cork által indítványozott és Cowper által támogatott folirat elfogadtatott.

Valósulni látszik, máképp a nápolyi kormány az angol és francia kabinetekkel tudatta azon előkészítést, hogy politikai foglyain túl akar adni az argentinai köztársaságba szállítást által. A nyugati hatalmak e királyi akarat — nyilváníást tudomásul vették minden megjegyzés nélkül. — Egyébírát most Anglia volna hajlandóbb a Nápolyi alkudozásra, mit Ausriával jó egyetértésének tulajdonítanak, mely napról napra bensőbbé válik.

Párisban nem maradt észrevétel nélkül az, hogy az angol trónbeszédben a francia szövetségről még csak melleleg van emlékezés.

Legújabb. Paris, febr. 6. Ferruck-khan és Cowley lord között az értekezlet elkezdődött. A persa követ új ellenjavaslatokat tön, melyek szerint a Sah Heratot s Angolország Bushirt őrtené ki Ezenföül a brittek kereskedelmi telepet nyernének Karak szigetén s lényeges kedvezményeket az Eufrat társulat részére —

Ausztriai Császár Ő Fölségeinek viszáterését Bécsbe f. hó 15-re teszik.

Bécsi börze. Február 5-dikén 1857. — 5%-os metalliques. 84 $\frac{1}{2}$; 5%-os nemzeti kölcsön 86 $\frac{1}{2}$; 5%-os alsó austr. urb. kárp. 88; 5%-os magyar és gall. urb. 81 $\frac{1}{2}$; 1854-diki sorsjegykötélvezény: 287; 1859-diki sorsj. 138 $\frac{1}{2}$; 1854-diki sorsj. 111 $\frac{1}{2}$; Ejszaki vasút: 225 $\frac{1}{2}$; Államvasút: 308 $\frac{1}{2}$; Tiszai palya: 201 $\frac{1}{2}$; Bankreszvények: 1055 Dunaközhájozási részvény: 578; Pesti lánchíd: 76; Amstelami váltó: 87 $\frac{1}{2}$; Augsburg: 105; London: 10 10 $\frac{1}{2}$; Paris: 121 $\frac{1}{2}$; Bukurest: 265 $\frac{1}{2}$; Vert arany értéke: 8; Ezüst: 4 $\frac{1}{2}$.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

H I R D E T É S E K.

Nem hivatalos.

(84) (2-3) Több oldalról figyelmeltettek, hogy sokaknak, kik rossz fogakkal bírnak, vagy mesterségesek tételére volna szükségük, vagy semmi, vagy nagyon tulzott fogalmuk van munkám díjaról; és hogy sokan azon balvélemben élnek, hogy a mesterséges fogak tételé nagy fájdalommal jár: a mi pedig csak azon esetben történik, ha valamely hibás foggyó keret kell előbb kivenni, a mely fájdalmat tehát fogbetétel nélkül is ki kell állani; továbbá hogy a bétett fogakat évés alatt ki kellene venni, a mi pedig egyáltalában nem szükséges; a fogbetöltés és takarítás pedig fájdalom nélkül történik. Hogy a nagyon tisztelt nagyérdemű közönség a díjakra nézve se legyen továbbra bizonytalanságban, ide mellékel egy árrendet.

Saját lakomba jöve
1. mesterséges fogtétel — 8 frt pp.
2. — — — — — 15 „ „
3. — — — — — 20 „ „
5. — — — — — 25 „ „
S így tovább minden fog 5 forinttal számíttva. Egy egész fogsor (deétüre) 150 frt p.
Fogak tisztítása — — — 2 frt.
Fog betöltése 1-2 — — — 2 „ „
Koloszvárti mulatásom tartandó folyó év április 15-ig. Lakasom piacszor, kereskedő Diet

rich házában, 277 szám alatt. Látogatásokat elfogadok naponta délután 2-5-ig.
Grossz Károly,
fogművész.

Hirdetmény.

Jutalom 2000 pft. azon szerzőnek kiazalábbi vállalkozást létesíti. Egy magyarországi uradalomnak tulajdonosa ohajtana Magyar-avagy Erdélyországban, Temesi-Bánságban, Vajvodinában avagy Horvátországban, ezen most elsorolt országok bármely részeiben 20,000 azaz huszezer pengő forint készpénz lefizetésin tul, kamatok általi tőke törlesztésre (amortizálás) avagy életjáradékra (Leibrente) egy nagyobb kiterjedésű birtokot megszerezni, ezen birtokmennyiség 10,000 holdra vagy többre is mehetne.

Tőkeletes biztosítás a vállalkozónak nem csak az általadandó birtok, s a fennmilitett 20,000 pft. készpénz lefizetése, hanem még egy mas és felmilliom értékű rendezett birtok által is biztosítani fog.

Azon egyén, ki ilyen vállalkozást létrehoz, tüstint a mint az egységessé fogantatott 2000 azaz kétezer pftal fog jutalmaztatni. Bérmentes levelek f. é. mártius hó utóljáig ily czim alatt: P. Q. Y. Z. Pesten, poste restante fogadtatnak el; előbb érkező levelek előbb fogválaszoltatni. —

(88) (1-3)

Nagy-Görgényben, mely helység a besztetrczei kerület görgény-szent-imrei járásában fekszik, Szász-Régentől, másfél órai, maros-Vásárhelytől mintegy négy órai távolban, egy terjedelmes jóság, mely gróf Teleki birtok és hozzá közel szomszédásban nyolczfalu határain terjedelmes szántó, kaszáló és erdőből helyek, ugy korcsma és legelő — jövedelmek tartoznak, mely gazdasági czelszerű épületekkel el van látva, folyó 1857-dik évszent-györgy napjától kezdődőleg több évekre bérbe fog adni; mely végre folyó évi mártius 4-kén Nagy-Görgényben árverés fog tartatni. A bérlethez hozzá szólni kívánók, a kiadás feltételeit meg láthatják jóság — felügyelő Hints Miklós úrnál Maros-Vásárhelyt.

(89) (1-3)

Olesó tüzi és építésrevaló fa-eladás.

Weiss Samu úr kereskedésében czédulát válthatni hosszú otfára, árahelyt Koloszvárt 12 p. ft. Mindenféle építésre való fát kaphatni Fejérdén, melyről is a f. e. kereskedő úrnál lehet értekezni.